

Vasculaire hersenschade: belangrijke risicofactor voor depressieve symptomen

ARTIKEL

LITERATUUR

- Sloten TT van, Sigurdsson S, van Buchem MA, Phillips CL, Jonsson PV, Ding J, Schram MT, Harris TB, Gudnason V, Launer LJ. Cerebral small vessel disease and association with a higher incidence of depressive symptoms in a general elderly population: The AGES-Reykjavik Study. *Am J Psychiatry* 2015; 172: 570-8.

AUTEUR

THOMAS VAN SLOTEN

E-mail: t.van.sloten@mumc.nl

Waarom dit onderzoek?

Depressie en depressieve symptomen komen veel voor onder oudere mensen. Er is gesuggereerd dat vasculaire schade in de hersenen een belangrijke oorzaak is van depressie op late leeftijd. Longitudinaal bewijs voor deze hypothese ontbreekt tot nu toe echter.

Onderzoeksvraag

Verhoogt vasculaire hersenschade het risico op depressieve symptomen? En zo ja, is dit verband sterker voor schade gelokaliseerd in hersenstructuren betrokken bij de regulatie van gevoel en emotie, te weten de diepe hersenstructuren en frontaalkwab?

Hoe werd dit onderzocht?

Wij gebruikten data van de *Age, Gene/Environment Susceptibility (AGES)-Reykjavik-studie*: een prospectief cohortonderzoek uitgevoerd in de algemene bevolking van Reykjavik (IJsland). De studiebevolking bevatte 1949 mensen zonder depressieve symptomen, gemiddelde leeftijd 75 jaar en 57% was vrouw. Markers van vasculaire hersenschade en depressieve symptomen werden gemeten tijdens de aanvang en bij een follow-upmeting 5 jaar later. Als markers van vasculaire hersenschade, gemeten met MRI, bepaalden wij: witte stofafwijkingen, subcorticale infarcten, microbloedingen, virchow-robinruimtes en verlaagd totaalvolume van het hersenparenchym. De aanwezigheid van depressieve symptomen was gedefinieerd als een score van 6 punten of meer op de 15-item *Geriatric Depression Scale (GDS-15)* en/of gebruik van antidepressiva.

Belangrijkste resultaten

Tijdens de follow-upmeting had 10,1% van de deelnemers depressieve symptomen. De meeste markers van vasculaire hersenschade waren statistisch significant geassocieerd met een hogere incidentie van depressieve symptomen, onafhankelijk van potentiële vertekende factoren. Het risico was 21 tot 257% verhoogd, voor respectievelijk toename in witte stofafwijkingen en het optreden van virchow-robinruimtes gedurende follow-up. Vooral schade gelokaliseerd in de diepe hersenstructuren (amygdala, hypothalamus, thalamus en de capsula interna en externa) gaf een hoger risico. De verbanden bleven hetzelfde als we alleen een GDS-15-score van 6 of hoger hanteerden als maat voor depressieve symptomen, onafhankelijk van gebruik van antidepressiva.

Consequenties voor de praktijk

Vasculaire hersenschade verhoogt sterk het risico op depressieve symptomen onder oudere mensen. Dit suggereert dat behandelingen die vasculaire hersenschade voorkomen een rol kunnen spelen bij de preventie van depressie op late leeftijd.